
Bekijk aflevering 1 van het geheime leven van een 5-jarige en los onderstaande vragen op: <http://www.kaltura.com/tiny/isbhv>

1. De kleutertijd is een groot kantelmoment tussen het ik-je en de anderen. De peuter was erg egocentrisch gericht.

a) Leg uit in eigen woorden wat het 'egocentrisch' perspectief betekent.

Egocentrische instelling houdt in dat het pre-operationele kind niet in staat is om iemands perceptueel (wat ziet een ander?) of emotioneel-motivationeel (hoe voelt een ander zich? Waarom doet de ander iets?) perspectief in te nemen. De peuter kan nog niet de dingen vanuit het perspectief van iemand anders bekijken. (voorbeeld Sally-Anne proef)

b) Situeer het ontwikkelingsconcept 'egocentrisme' binnen het juiste ontwikkelingsdomein.

De cognitieve ontwikkeling

c) Bij de kleuter gaat egocentrisme langzaam verdwijnen en ontstaat er een ander ontwikkelingsconcept. Welk? Leg kort uit!

Sociocentrisch denken (de wereld wordt minder magisch, het kind krijgt oog voor het geheel en begint verbanden te zien). Het kind kan meer het perspectief innemen van een ander.

2. Juna wil haar poes terug en probeert verschillende strategieën uit. Het feit dat zij al deze verschillende strategieën kan uittesten, getuigt van een grote ontwikkeling in een bepaald domein. Welk domein? Hoe noemen we deze ontwikkeling concreet ("ze gaat terug zoeken in haar hoofd")?

Cognitieve ontwikkeling – uitgestelde imitatie. Ze gaat al de strategieën die ze ooit heeft gezien of uitgeprobeerd terug zoeken in haar hoofd en uitproberen. De uitbreiding van het geheugen zorgt ervoor dat ze deze strategieën kan opslaan en kan toepassen zonder dat ze ze eerst moet observeren om na te bootsen.

3. In de kleuterklas wordt er al geëxperimenteerd met rollen. In welk ontwikkelingsdomein situeren we dit? Geef twee voorbeelden uit 'Het geheime leven van een 5-jarige'.

Sociaal-emotionele ontwikkeling.

De twee jongens die op de speelplaats aan het discussiëren zijn. Wie haalt zijn gelijk en wie geeft toe?

De kleuters moeten van klein naar groot gaan staan. Wie neemt de leiding?

4. “Vriendjes, dit is een verrassing voor straks”. De kleuters mogen de stolp niet opheffen voor de juf terug is. Ze zijn heel erg nieuwsgierig, maar willen zich toch aan de regels houden. Ze moedigen elkaar aan door te zeggen: “Weet je nog, dat waren de regels”. Probeer deze uitspraken te plaatsen in het juiste ontwikkelingsdomein en leg uit a.d.h.v. een ontwikkelingsconcept.

Morele ontwikkeling: dit is een voorbeeld van het spiegelgeweten. Regels worden verinnerlijkt tot een eigen geweten a.d.h.v. volwassenen (ouders) hebben voorgehouden. Regels worden verinnerlijkt, maar het waarom van een regel is nog niet echt duidelijk voor de kleuters (nog geen sprake van een écht geweten). Vandaar dat het vaak moeilijk is zich eraan te houden (ze eten toch van de snoepjes). De angst voor een straf van een volwassene speelt nog. Ze gaan de anderen verklikken, de schuld op elkaar schuiven (zie peuter)

5. Dit is echte ‘portefum’. Binnen welk ontwikkelingsdomein kan je deze uitspraak plaatsen? Probeer te verklaren waarom de kleuter deze fout maakt.

Taalontwikkeling. Er worden fouten gemaakt, dit is een voorbeeld van een fonologische fout (auditief aspect van taalontwikkeling).

6. Het delen van de steps en de fietsen loopt niet van een leien dakje. Aan welk ontwikkelingsconcept en ontwikkelingsdomein koppel je dit.

Egocentrisme – Sociaal-emotionele ontwikkeling

7. Merk je in deze aflevering al kinderen op die een echte vriendschap ontwikkeld hebben? Leg uit, vanuit het juiste ontwikkelingsdomein, waarom wel/niet.

Sociaal-emotionele ontwikkelingsdomein: vriendschappen zijn nog niet duurzaam en

blijven oppervlakkig. Vriendjes zijn vaak tijdelijk.

De ruzie over de kleurtjes/stiftjes zorgt voor het (tijdelijk) beëindigen van de vriendschap.

8. “Ik heb een Elsakleed, ik heb hakken, ik heb sandalen, ik heb een assepoesterkleed...” Hoe zie je zelfkennis bij Shania terug komen? Beschrijf vanuit het juiste ontwikkelingsdomein.

De persoonlijkheidsontwikkeling: zelfkennis blijft beperkt tot uiterlijke kenmerken, bezittingen of activiteiten.